

ÓHEGY-HÍREK

ÓBUDA HEGYVIDÉKIEK EGYESÜLETÉNEK LAPJA • XXVI. ÉVFOLYAM 5. SZÁM • 2021. JÚNIUS

ÓHEGY NAPOK – 2021

„ÁRPÁD-HÁZI KIRÁLYOK ÉS SZENTEK”

2021. JÚNIUS 19-20.

Az Óbuda-Hegyvidékiek Egyesületének kétnapos rendezvénye
Táborhegyi Népház, 1037 Bp., Óbuda-Táborhegy, Toronya utca 33.

Június 19-én, szombaton 17:00 órakor:

Érkező vendégek fogadása: középkori dallamokkal fogad Nagy Gergő fidula hangszerén.

Az Óhegy Napok rendezvényt megnyitja Dr. Kiss László polgármester úr.

„Beragyogta a világot...!” - fotókiállítás Árpád-házi Szent Erzsébet emlékeiről a világban.
A gyűjteményét bemutatja Dr. Varsányi Katalin a történet kutatója.

„Találkozás Szent Margit és IV. Béla emlékével a Margitszigeten”
Zumpf András fotóművész kiállítása

„Szent Margit, az Áldozat, és IV. Béla, a Második Honalapító”
Dr. Mojzsis Dóra régész, muzeológus előadása

„Óbuda történelmi emlékei – Középkor” – a helyismereti verseny eredményhirdetése
Ismerteti Dr. Mojzsis Dóra muzeológus, a zsűri elnöke,
a díjakat átadja Viszket Zoltán az Óbudai Múzeum igazgatója, és Hubert Tibor festőművész

Állófogadás: Szent Erzsébet kenyere és korabeli ínycsengések.
Korhű zenei blokkokkal közreműködik a Musica Historica Együttes, Csörsz-Rumen István vezetésével.

Június 20-án, vasárnap 10:00 órától:

„Az Árpád-kor ihlette étkek”

Szakács- és cukrászverseny az „Óhegy Legjobb Szakácsa – 2021”
és az „Óhegy Legjobb Cukrásza – 2021” címek elnyeréséért.

Árpád-kori ékszerek és harci eszközök készítése – 11:00 órától.

Kézműves foglalkozás nemcsak gyerekeknek! Vezet: Szundi Anett, az Óbudai Múzeum múzeumpedagógusa.

Korhű zenei aláfestés, a Musica Historica Együttes előadásában – 11:00 órától a rendezvény végéig

Költőverseny – 12:30-tól

A legjobbat a közönség szavazza meg,

Ebéd 13:30-tól: az elkészült versenyművek elfogyasztása, majd eredményhirdetés.

A rendezvény szervezője és háziasszonya: Benyóné Dr. Mojzsis Dóra muzeológus, az Egyesület ügyvezető elnöke.
A programokon a részvétel mindkét napon ingyenes! A vasárnapi szakácsversenyen a kóstolóadagok 500.- Ft/db áron,
a helyszínen kaphatóak!

Mindenkit sok szeretettel vár az Óbuda-Hegyvidékiek Egyesületének Elnöksége!

A rendezvény a vírusadta korlátozó rendelkezések követésével történik.

Kérjük, látogasson el Facebook oldalunkra! – A név: Óbuda Hegyvidékiek Egyesülete
Ha kedveli, lájkolja az oldalunkat és automatikusan megkapja bejegyzéseinket.

Láthat képeket, érdekeségeket az Egyesületről, a Hegyvidékről,
hasznos híreket, megosztásokat, tanácsokat pandémia idejére.

Óhegy Napok 2021'

Árpádházi Királyok és Szentek

Június 19-20-án szombaton és vasárnap

Az évente ismétlődő Óhegy Napok rendezvényeink mindig Óbudához kötődnek, felidézük kerületünk múltját, a magyar történelemhez való igazodását. Az idei, 18. Óhegy napok programja Óbuda középkorát idézi. Második honalapító királyunk, IV. Béla, Óbudán építtette fel királyi várát, uralkodói rezidenciáját. A program felidézi leányát, Szent Margitot, aki az Óbuda részét képező Nyulak szigetén, a később róla elnevezett Margit-szigeten élt haláláig, az édesapja által itt felépített kolostorban. Felidézi Árpádházi Szent Erzsébetet is, aki IV. Béla testvérhúga volt és feltételezhetően Óbudán született.

2020-ban volt 750 éve annak, hogy meghalt IV. Béla és leánya, Árpádházi Szent Margit. A tavalyi Óhegy Napokkal az ő emléküket szerettük volna megidézni. De a pandémia miatt erre csak idén kerül sor. Ebben évben a kétnapos programunk első napján két kiállítással is

várjuk a kedves látogatóinkat: Dr. Varsányi Katalin kiállítása a Szent Erzsébet emlékét őrző helyszíneket, Zumpf András fotókiállítása pedig a Margitsziget IV. Bélához és Szent Margithoz kapcsolódó emlékeit mutatja be. A kiállításokhoz egy-egy előadás is kapcsolódik: Dr. Varsányi Katalin Szent Erzsébet, Dr. Mojzsis Dóra IV. Béla és Szent Margit személyiségét és cselekedeteit idézi fel.

Érkező vendégeinket Nagy Gergő, a középkor zenei világának kutatója fogadja, egy középkori eredetű hangszeren, a fidulán megszólaltatott dalmokkal. Az előadások között a Musica Historica Együttes a korai középkor zenéjével teszi teljesebbé az élményt.

Az est végén a május elejétől elindult középkori helyismereti verseny eredményhirdetésére és a díjak átadására kerül majd sor. A díjakat az adományozók adják át: az Óbudai Múzeum nevében Viszket Zoltán igazga-

tó úr, az Óbuda Története című, 2020-ban megjelent tanulmánykötetet, az Ínyenckert Étterem képviselője egy négyszemélyes vacsora-meghívót, Hubert Tibor festőművész pedig egy-egy képet ad át saját alkotásaiból az első három helyezettnek. A Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum képviselője pedig a verseny további résztvevőit egy, a Múzeum által kiadott könyvvel jutalmazza meg.

Az Óhegy Napok második napján a hagyományos szakács- és cukrászversenyünket tartjuk az egyesület udvarán, a megtisztelő „Óhegy Legjobb Szakácsa” és az „Óhegy Legjobb Cukrásza” címek elnyeréséért. A középkor gasztronómiája által ihletett étek elkészültéig korabeli ékszereket és fegyvereket készíthetnek el a vállalkozó szellemű gyermekek és felnőttek, Szundi Anettnek, az Óbudai Múzeum múzeumpedagógusának vezetésével. Nem marad el a már ilyenkor megszokott

költőverseny sem. A hangulatot aláfestő és felemelő zenét ismételtelen a Musica Historica Együttes tagjai szolgáltatják.

Reméljük, hogy az időjárás is méltó lesz emelkedett hangulatú rendezvényünkhöz, amelyet nagyszámú közönségünk részvétele tesz majd teljessé!

Az Óbuda Hegyvidékiek Egyesületének elnöksége nevében mindenkit sok szeretettel vár a program szervezője és háziasszonya:

*Benyóné Dr. Mojzsis Dóra
régész, muzeológus*

Óhegy napok 2021'

Felhívás szakács- és cukrászversenyre!

Június 20. vasárnap 10:00 órától

Ez évben is keressük az Óhegy Legjobb Szakácsát és az Óhegy Legjobb Cukrászát! A téma: a középkor. Nem lesz egyszerű a szakácsjelöltek dolga, mivel nem használhatnak paprikát, paradicsomot, krumplit, kukoricát. A rántást még nem ismerték, az ételeket kenyérbéllal, tejföllel, esetleg tejszínnel sűrítették. Nagyon kedveltek voltak a vadételek, a szárnyasok, de a halak is. A húsokhoz mártásokat fogyasztottak, rengeteg variációban, és persze barna kenyeret.

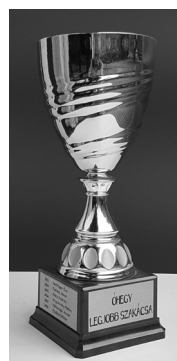
Felhívjuk a tisztelt jelentkezők figyelmét, hogy főzni a helyszínen (a Népház kertjében) lehet, kizárólag bográcsban. Más főzőeszköz (gáz – vagy villanyrezsó, gázszámoly stb.) használata a versenyen nem megengedett, az egyenlő esélyek biztosítása végett! Az alapanyagokat, fűszereket és a bográcsot a versenyzőknek kell magukkal hozni, tűzfát mi adunk. A szakácsoknak kb. 10-15 adag ételt kell főzni, amelyet aztán a közönség a helyszínen megvásárolt jegyek átadásával kóstolhat meg. Az egyesület a szakácsok által begyűjtött jegyek árát fizeti ki, így ennek arányában térülnek meg a résztvevők alapanyag kiadásai. Az ételeknek 13:30-ra kell elkészülniük, eredményhirdetés 14 óra után várható. Közönségdíj is kiosztásra kerül, amit az a szakács kap, aki a legtöbb kóstolójegyet tudja felmutatni. A szakácsverseny győztese az

oklevél mellé kupát kap emlékül. Aki netán harmadszor lesz a szakácsverseny győztese, az megkapja az egyesületben őrzött, a képen látható kupát, melynek talpázatán az eddigi győztes szakácsok nevei olvashatók.

A cukrászversenyre jelentkezőknek viszont otthon kell elkészíteniük a versenyre benevezni kívánt süteményeket, amelyeket szintén június 20-án, legkésőbb 13 óráig kell leadni a Népházban, mellékelve egy borítékot, rajta egy jeligét, benne pedig a cukrászjelölt nevét és a receptet.

A zsűri elnöke Kiss Imre a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum (MKVM) korábbi igazgatója. A zsűri tagjai Koch Danica mestercukrász, valamint Seres János szobrász, Pomáz koszorús szakácsa. A verseny résztvevőit Kis Imre az MKVM által kiadott könyvvel jutalmazza. Sok szeretettel várjuk a jelentkezőket, akik kedvet és tehetséget éreznek magukban, hogy elmélyedjenek a korabeli konyha rejtelmében, és az eredményekkel majd a vendégeket is megörvendeztessék! Jelentkezni lehet továbbra is az alábbi elérhetőségen:

*Benyóné Dr. Mojzsis Dóra
30-333 2902*

Óhegy Napok 2021'

Felhívás költőversenyre!

Június 20-án, vasárnap
12:30 órától

Az Óhegy Napok második napján, június 20-án, vasárnap, a IV. Béla király korát idéző étek készítése közben szívesen meghallgatjuk hegyi és távolabbi vidékekről származó „trubadúrjainknak” tréfás vagy emelkedett hangvételű versezeteit, amelyekkel megörvendeztetik a vendégeinket!

A közönség szavazata alapján a legjobb költemény természetesen jutalmazzuk és az elhangzott műveket megjelentetjük az Óhegy Hírek júliusi számában. Tehát lehet gyűjteni az ihletet, fagni a rímeket.

Kedves leendő koszorús költők, lúdtollra fel!

az Egyesület Vezetősége

Óhegy Napok 2021'

„Beragyogta a világot...”

Fotókiállítás és előadás, június 19-én szombaton 17:00 órától

Évtizedek óta járok a szentéletű Árpád-házi királylány nyomában, nem csak itthon, hanem amerre útjaim vittek - Európa országai, USA, Kanada, Brazília - mindenhol fényképeztem és dokumentáltam a Szent Erzsébet ábrázolásokat, emlékeket. „Kapcsolatunk” régi keletű. Már gyógyszerészhallgató koromban foglalkoztatott Szent Erzsébetnek, mint a betegek gyógyítójának, patrónusának alakja, élete.

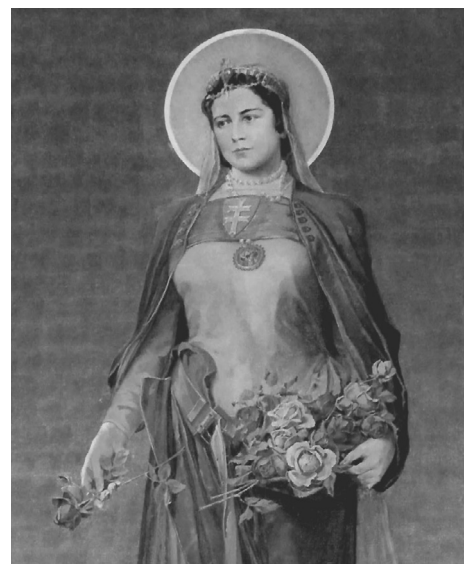
A Gyógyszerészet-történelmi Társaság akkori elnöke - a későbbi miniszterelnök- Antall József is kapacitált, hogy foglalkozzak intenzívebben ezzel a szép és „szakmába is illő” témával.

E javaslat 2007-ben (a 800 éves jubileum évében) első kiállításomban öltöt

testet. E tárlat a budapesti Avilai Szent Teréz templom kiállító termében volt. Az itt látható Roskovic Ignác festette Szent Erzsébet kép lett aztán minden meghívóm logója.

A kiállításom képei nem egy profi fotóművész, hanem a téma iránt elkötelezett, lelkes amatőr fényképei. Ez egy igazi "kézműves" kiállítás, mindent magam készítettem, a fotókat, a kísérő szövegeket, én terveztem a tablókat is. A gyűjteményemet Szent Erzsébetről szóló 43 könyv, cikkek, bélyegek, érmék, tárgyak teszik teljessé. Már 23 alkalommal volt lehetőségem bemutatni. Helyszínei voltak iskolák, FUGA (Építőművészek Klubja Budapest), Nyírbátori Zenei Napok, Kassa Szent Gellért Ház, Károlyi kastély Fehérvárcsurgó, Cegléd (Hotel Aquarel), Zsámbék Zichy kastély, KDNP Szt. Erzsébet klubja, Veszprémi érsekség, Fóti Templom az Ybl jubi-

leumi évben, Székesfehérvári püspökség, stb. Gyűjtéseimben az Árpád-házi királyok és királylányok mély tisztelete vezet, ezért ismereteimet és e tiszteletet szeretném kiállításaimon keresztül sokakhoz elvinni.

Dr. Varsányi Katalin
gyógyász

Musica Historica Együttes

Az együttes 1988-ban alakult, Budapesten, Csörsz Rumen István vezetésével. Tagjai nemcsak a klasszikus és régizenei hangszerekkel foglalkoznak, de magyar és kelet-európai népi hangszerekkel is, ami előadói stílusukat is nagymértékben formálta.

A zenekar tagjai komoly kutatásokat végeztek és végeznek ma is: a XV-XIX. századi magyar és közép-európai zene kapcsolatairól, a középkori és reneszánsz énekelt költészetéről, és a klasszikus török zenekultúráról. Meggyőződésük azonban, hogy semmilyen tudományos alaposág és háttér nem helyettesítheti a művészi invenciót, hiszen a régizene napjainkban is kísérletező, nyitott műfaj maradt. A több száz éves művek a színpadi produkciókban,

a reneszánsz táncházakban vagy akár ténylegként is visszanyerhetik életerejüket, s nem elsősorban „régiségük”, hanem izgalmas, érdekes hangzásuk révén kerülhetnek kapcsolatba a hallgatókkal.

A zenekar vezetője, Csörsz Rumen István amellet, hogy énekel, nagyon sokféle hangszeren is játszik (lant, koboz, barokk gitár, tambura, tekerőlant, fidula, cimbalom, furulya, duda, kürt, töröksíp), de az együttes tagjai is nagyon változatos hangszertudással rendelkeznek.

Az Óhegy Napok előadásaihoz és kiállításaihoz kapcsolódóan az együttes felidézti IV. Béla királyi udvarának zenéjét, valamint a Szent Erzsébethez és Szent Margit-hoz kapcsolódó egyházi zenei világot is.

az Egyesület Vezetősége

Óhegy Napok 2021'

Árpád-kori ékszerek és harci eszközök

Kézműves foglalkozás június 20-án, vasárnap 11:00 órától

Mialatt folyik a kertben a szakácsverseny, a gyerekek, fiatalok és a felnőttek kézműves foglalkozáson vehetnek részt, és elkészíthetik el a fantáziájukhoz illő tárgyakat Szundi Anett múzeumpedagógus segítségével.

Anett okleveles művészettörténész, 2012-ben végzett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán. Még az egyetemen ismerkedett meg a múzeumpedagógiával és kezdett el ezzel a szakmával foglalkozni. Most az Óbudai Múzeumban dolgozik. Nem titkolt szándéka, hogy a múzeumi környezetet, a történelmi műtárgyakat minél közelebb hozza az érdeklődőkhöz, leginkább a fiatal korosztályhoz. Szeretné elérni, hogy „menő” legyen ilyen helyekre járni.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt:

az Egyesület Vezetősége

Gercsepusztai Boldogasszony templom

Két fővárosi kerület határán, a Virágos-nyeregtől kisé nyugatra, a Csúcs-hegy és a Vihar-hegy közötti síkon áll egy aprócska templom, amelynek története egészen az Árpád-korig nyúlik vissza. A templom sorsa és története részben jól példázza a hasonló funkciójú épületek magyar történelemben elszegvedett szerepét. Azért részben, mert ez a templom azon kevés kivételek egyike, amely számos átépítés és pusztítás után, újjáépítve és felszentelve várja a híveket vagy az arra kirándulókat.

A XIII. században épült templom az oszmán törökök elleni harcokban elpusztult egykori Gercse faluhoz – településhez – tartozott, amelynek első írásos nyoma egy 1212-ben íródott oklevél. Az oklevél egy ún. kánoni bejárás (canonica visitatio) alapján íródott (több átírásban maradt ránk és sokan kételkednek hitelességében), amelynek lényege, hogy II. András király elvette a budai káptalantól a korábban Imre királytól adományul kapott óbudai káptalant, és a települések között szerepel Gercse falu neve is. Különböző megmaradt iratokból azt is tudjuk, hogy a települést birtokló személyek között volt Nagy Gergely és családja, Hidegkuti Antal, Kenyhen Benedek, Poris Lőrinc, valamint a fehéregyházi pálosok. Török adóösszeírásokból (defter) szintén ismert, hogy 1580-ban a falu és a templom még állt és közigazgatásilag a budai szandzsákhöz tartozott. A pusztulást a török elleni harcok hozták el, amikor a kiváló hadvezér, Pálffy Miklós vezetésével a magyar keresztény hadak 1595-ben felszabadították Esztergom városát és tervbe vették Buda megvívását is. Ezért Gercse és környéke katonai hadszíntérré változott, amely több kisebb település pusztulását okozta. Az eredetileg torony, és feltehetőleg karzat nélküli vagy legfeljebb fakarzas, egyhajós, apszisos, déli és északi bejáratú templom, amelyet a XV. században fallal vettek körül és temetkezési célra is használtak (az épületet és a kertet is) ekkor leégett, lényegében megsemmisült.

Egy évszázadnak kellett eltelnie, hogy visszatérjen az élet, ugyan Gercse falu nem született újjá, de a közeli Hidegkút igen, ahová nagyszámú németajkú katolikus telepés költözött. Egyikük volt a mélyen vallásos Thallwieser Katalin, aki egy Mária kegykép másolatát őrizte (az eredeti kép a svájci Einsieden melletti bencés kolostorban van elhelyezve). Amikor a romos templomot egy faépülettel próbálták „helyettesíteni”, hogy visszatérjen a liturgikus élet, a hölgy a képet a felajánlotta az egyháznak. Így ez a

kegykép a gercsei fatemplom oltáránál talált új otthonra. 1774-ben – már barokk stílusban – felújították és átépítették a templomot, de jelentősége csökkent. Zarándokhelynek számított, mégis kegytárgyait (köztük az említett Mária képet) 1817-ben átszállították Máriaremetére. A templom állapota ismét romlani kezdett és a XIX. század második felében újra romként említik meg.

Azonban az 1930-as évektől kezdődően a régészek és kutatók megkezdtek a romok feltárását, feltérképezését. Sokáig úgy hitték, hogy a templom a XVIII. században épült, amelyet egy az 1774-es dátummal megmaradt kő is alátámasztott volna, azonban az 1956-ban, Nagy Emese által végzett, sokkal alaposabb kutatás ezt megcáfolta. Nagy Emese feltárta az eredeti épületrészeket, amelyek után összeállt a templom valós története, amelyet a későbbi korok átépítései befolyásoltak. Egyértelművé vált, hogy az épület Árpád-kori, a XIII. századra datálható felépítése, illetve számos középkori leletanyag került elő a feltáró munkának köszönhetően. 1966-ban Iránsné Melis Erzsébet folytatta az ásásokat, amelyek 1975-ben és 1985-ben is zajlottak. A régészek megvizsgálták a templom környezetét is, amelynek során római kori leleteket ta-

láltak, valamint egy középkori – feltehetőleg – udvarház nyomaira bukkantak.

Itt véget is érhetne a történet, de a gercsepusztai templom esetében egy lelkes közösség és a hívők kis csoportja ezt másként gondolta. Elhatározták, hogy újjáépítik a kis templomot, ahová hosszú idő után visszatérhet a szakrális élet. Az azóta a már sajnálatosan megszűnt Műemlékvédelmi Hivatal felügyelete mellett, a Pesthidegkúti Alapítvány és az Óbudai Polgári Társaság támogatásával, Bognár Lajos atya, Zelnik József és Bujdosó György építész irányításával zajlott a felújítás és az építkezés, amely 1996-ra fejeződött be. 1997. augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján szentelte újra a templomot Dékány Vilmos Esztergom-Budapest főegyházmegyei segédpüspök. Bognár atya kezdeményezésére állították fel a fehér kőkeresztet a templommal szemben, amelyet eredetileg a pesthidegkúti svábok készítettek 1930-ban, később ledöntötték és sokáig hevert a plébánia udvarán. A közösségi összefogásnak és a kitartó munkának hála visszatért az egyházi élet a templomba, amelyet nemcsak a misék, esküvők, hanem az ideszervezett zarándoklatok is méltó módon tanúsítanak.

Horváth Péter

Madarak a kertünkben

Nevet nem adtunk nekik - még, de soha nem lehet tudni. Mivel naponta találkozunk, szinte már saját háziállatként tekintünk ezekre a madarakra. Persze etetés-itatás jár nekik, és ezt számon is tartják. Cserébe ritkítják a bogarak, giliszták, hangyák hadát...és néha fütyülnek is. Nekünk, vagy ránk - döntse el mindenki maga. Lássuk hát őket sorban.

A fekete rigó bájoló trillái napnyugta körül elringatják a hegylakókat. Ha jó helyen állunk/sétálunk, igazi „surround” hangzást tapasztalhatunk a hegyen. Időnként egyszerre 3-4 madár is befütyüli a teret. A mi kertünket csak 1 pár látogatja rendszeresen, ők is nagyon óvatosan. Van mitől tartaniuk: a szajkó és a szarka nem tudják, hogy védett faj, ezért támadják a rigókat. Sajnos a környék macskái is szívesen vadásznak rájuk.

Az említett szajkó, alias mátyásmadár ritkábban jön, de ismeri a madáretetőt és az itatóhely is vonzza. Sajnos fészekrabló, viszont a gyíkokat is szereti, amiből bőven talál a kertünkben.

Színes tollai dekoratív megjelenést kölcsönöznek neki. Hang-

utázó madár, „szajkózza” az általa kedvelt hangokat.

A szarka fekete-fehér tollruhájával, hosszú farktollaival igazán impozáns látvány. Nagyon okos állat, eszközöket használ, élelmiszert tárol. Az egyetlen madár, amelyről tudott, hogy képes felismerni magát a tükörben. Itt vége a pozitív felsorolásnak. Nálunk ugyanis ő a „fekete bárány” - ha lehet ezt mondani egy madárra. Amikor többen érkeznek a kertbe, a kisebb madarak lehetőleg elrejtőznek vagy menekülnek. A szarka ugyanis mindenevő, a magoktól és rovaroktól kezdve tojásokig, madárfiókáig, dögökig mindent megeszik.

A galambok 313 fajtát 5 családba és 42 nembe sorolják. Ezekből a kertünket csak kétféle látogatja, egyikük a balkáni gerle. A szarkánál kisebb, de láttuk már, hogy - éles helyzetben - elkergeti a szarkát is. Télen ő is az etetőt kerügeti, nyáron viszont a csigákat ritkítja. Ez nagy segítség nálunk.

Másik az örvös galamb, a legnagyobb európai galambféle. Inkább a magokat szereti, a csigákra nem veszélyes. Tavasszal a fenyőfánk szélső ágára rakta a

fészket, jó látható helyre. Lehet, hogy ez volt neki az első, mert a szarka gyorsan kiszúrta. Sajnos nem is sikerült fiókat nevelni ezen a helyen.

Kedvenceink a kis fűrgé cinkék. A széncinege hazánkban védett faj. „Hivatalosan” a fák odvaiba fészkel, de alkalmazkodik a városi körülményekhez is. Ez nálunk a nagy magyal bokor, amit saját területüknek tekintenek. Kicsi, színes, gyors madarak, könnyen elkapják a rovarokat, pókokat. Jó hír, hogy a poloskát is szeretik. Télen napraforgóval kedveskedünk nekik, amit a közeli faágon ülve, gondosan kiszednek a héjából.

Időnként a rozsdafarkú is tiszteletét teszi. Kistestű, gyors mozgású madár, rovarokkal, pó-

kokkal táplálkozik. Nyár elején a cserebogár, ősszel a bodza boggyója szintén kedvence. Egyre több van Magyarországon, remélhetőleg ezután gyakrabban üdvözölhetjük nálunk is.

Egyszer egy fácán is berepült a kertünkbe a közeli kiserdőből. Ez nyilván rendkívüli eset volt, mert azóta sem járt itt. Pedig váránk, mert szereti a gyommagvakat. Amíg újra jön, addig sajnos a kihajtott gyomoktól nekünk kell valahogy megszabadulni.

Újraeledő kertünk gazdagabb ezekkel a madarakkal. A teraszon ülve jólesik hallgatni, nézni őket. Tökéletes élmény, igazi kikapcsolódás. Bárkinek tudom javasolni.

Mikóné Ormos Márta

Jelen és múlt

Aki régóta lakik ugyanott, ahol jelenleg is, nyilvánvalóan ismeri a szomszédságot, közel és távol. Legalább látásból. Kinek ki az atyafia, kivel barátkoznak, hány gyereket, esetleg már unokát kaptak a Jó Istentől. Milyen iskolába jártak, járnak a csemeték. Jó, vagy kellemetlen történetek tudója. Így hát sokaknak lehetnek hasonló történetei, tapasztalatai, mint amikről mesélnék:

Amikor nagyon fiatalon ide érkeztünk, nálunk jóval idősebb volt a szomszédság. Kellemes lehetett a találkozás velünk, mert valósággal a 'szárnyaik alá' vettek minket. Sok jó tanácsot kaptunk az építkezés során, bármi hiánycikket mégis hol lehet beszerezni. Majd a kertrendezéshez adtak ötleteket, néha szerzőszámot is, sőt szőlővesszőket, facsemetéket (füge), mindenféle virágtöveket.

El is neveztük 'kis-határmenti forgalomnak', amennyiben

viszonoztuk a szívességet palántákkal, csak nálunk-termett gyümölcscsel, és persze törődéssel, odafigyeléssel. Tisztelettel hallgattuk az idősebbeket, minden szó hasznunkra vált életünk során. Tanultunk tőlük. Ugye, akkor még nem volt internet, ám az értesülések sokat segítettek, és a mai napig helytállóak. Emléket állíthatunk annak a különös ajándéknak, amikor lelki rokonságra találtunk. Idős szomszédjaink azzal tiszteltek meg minket: nevük helyett nagymamának, nagypapának szólíthattuk őket, a kedveseket. Pedig voltak saját, olyan korú unokáik is, mint mi.

Felcsillan egy másik emlék is, amikor szintén nagymamakorú szomszéd névünk unokájaként kezelte. Hála Isten! Mennyi jó tanácsot adott a kertünkkel kapcsolatban is! Mit, mikor, hová kell ültetni. Minden úgy volt, ahogy mondta. Még most is finom nagy szemű fekete

szőlő terem nálunk, amit együtt ültettünk hajdan. Ha átnézett hozzánk, mindig tele volt az összefogott köténye frissen-szedett mézédés gyümölcscsel. Szerette a gyerekeinket (mondta is). Igen tudott örülni, szerette a színes látnivalókat, kedves volt a mosolya is. Az első színes-tévék világában a mi készülékünk valahogy lágyabb színeket mutatott, így aztán a híres Bécsi Új Évi koncerteket is nálunk néztük, közösen, örömmel. Időközben cserélődött a lakosság, költöztek a szomszédok ide-oda. Az idősebbek sajnos egymás után eltávoztak. Illően elköszöntünk, tudomásul kellett venni az idő múlását...nyugodjanak békében! Aztán a folytatásban elkövetkezik: ha az utódokat nem érinti meg a hely varázsa, elköltöznek, eladják a házat.

Utóbb aztán valaki lebontatja. Így járt a szomszéd néni otthona is. Szinte tapintható a pillanat, mint múlik el a környékről egy család, egy életforma. Tán még a nevük sem marad fent!?

Nos, ezt nehéz hová tenni...

Hatalmas gépek dübörögnek gőzerővel. Falják a múlt minden szegletét. Reng a környék, amikor a gondos szeretettel épített otthon gerendái, falai lehullanak. Sokan sajnálkozva nézik, mert tudják, a régi lakók milyen büszkéek voltak erre az otthonra. Sajnálkozás helyett ott a világ: nincs olyan technikai erő, műszaki furfang, amely ledézolható az emlékeket, melyeket bárki maga mögött hagy.

A jövőt tekintve: reméljük, hagyománytisztelő, barátságos emberek lesznek az új szomszédok, és folytatódhat - biztosan - a közösen megélhető jószomszédság. Adná az ég! Már csak az előző szomszédok emléke miatt is. Amilyen jó lelkek voltak, most biztos azt kívánnák: az új szomszédunk legyen boldog, sikeres, érezze jól magát családjával együtt azon a telken, ahol ők egy életen át éltek.

Álmodjanak, építsenek áldott otthon maguknak! ÁMEN.

W. Grass

„Mindenkinek kettő az orra lika”

Gyakorta hajlamosak vagyunk a fizikai tulajdonságokat összekeverni a mentális vagy az egyéb képességeinkkel; vagyis azt hisszük, hogy mindig Góliát fog győzni, miközben ez néha Dávidnak is sikerül... Amiről a '90-es évek elején a két XL-es óriás, az XL Sisters együttes böhöm méretű férfiúi énekeltek, hogy tudniillik: „Nagy test, nagy élvezet” – hát, korántsem biztos, hogy minden hölgy igazolná ezt...

Négylábú barátainknál is akadnak hasonló problémák és téveszmék, amik a nagy testtel és az ehhez tartozó képességekkel kapcsolatosak. Azért azt ne vitassuk, hogy egy csivava valamelyest gyengébb, mint egy bernáthegyi, de vajon butább is? Vagy rosszabb a hallása, a szaglása vagy a látása?

Itt van például az orr. A különbségek szembeötlők. Ha például a már említett, rezgő csontú csivavát egy megtermett nápolyi masztiff mellé állítjuk, s látható, hogy a kis kutya szőröstül-bőröstül is csak alig akkora, mint behemót társának a feje, nem kell röntgenszem annak megállapításához, mi csoda különbség lehet a két állat agymérete között. De vajon tényleg?

Egy magyar kutatócsoport munkájának köszönhetően rövidesen tudományos válaszokat is kaphatunk arra, hogy a kutyák agyának eltérő mérete és formája milyen képességbeli különbségeket okozhat a fajták között. Az első meglepetés, hogy a látszat csal: az agy nem méretarányosan változik, vagyis a nápolyi masztiff testsúlya hiába harminc-nygyvenszerese a csivaváénak, agymérete csupán a duplája.

Az ELTE Etológiai Tanszékén működő, a világon egyedülálló Kutya Agy- és Szövetbank felhasználásával digitalizált koponyák alapján rekonstruálták 24

kutyafajta és 4 vadon élő farkasféle agyát (és további, több mint százon dolgoznak jelenleg is). A háromdimenziós modellezés eredményeként sikerült olyan részletességgel visszaadni az agy felszínét, hogy nemcsak a főbb agyi tekervények helye,

vagy rosszabb „képességet”, hiszen ha az idegsejtek sűrűsége ezzel együtt megnő, a méretcsökkenéssel nem vész el semmi lényeges.

Az viszont látszik, hogy a koponya alakjával az egyes részterületek nem arányosan

toztatta az egyes agyi területek egymáshoz viszonyított arányát is.

Ugyan az említett agyterület a helyét és a méretét is megváltoztatta, de ez még mindig nem jelenti azt, hogy ezáltal a tompább orrú kutyák szaglása rossz-

hanem egyes erek lenyomata is tisztán látszik a modelleken. (A bank jelenleg több mint 130 kutyaagyat, valamint bőr-, és izomszövet-mintákat őriz.)

A most folyó kutatás arra keresi a választ, hogy a kutyák agyának óriási méretbeli és morfológiai változatossága milyen képességbeli különbségeket okoz, illetve okoz-e egyáltalán. Az egyes fajták kiválóan bemutatják, milyen következményekkel jár az utóbbi – főleg az elmúlt 150 év – erős fajtaszelekciós nyomása. Az agy méretének változásán túl például az arcorri rész rövidülése egyes fajtáknál nemcsak a csontokra és a külső megjelenésre, hanem az agykoponya szerkezetére, és így az agy elhelyezkedésére is hatással van. Vajon az agy mérete összefügg az adott fajta intelligenciájával vagy egyéb képességeivel?

Mivel ilyen irányú kutatásokat eddig még nem végeztek, a kutatók csupán feltételes módban fogalmazhatnak: alapvetően a kisebb agytérfogat nem jelent feltétlenül kevesebb

változnak. A hátsó agyi területek például méretüket tekintve állandóbbnak tűnnek a fajták között: ezek felelősek az érzékelésért, a mozgásért, az ösztönös tevékenységekért, azaz sarkítva: a mindennapi élethez szükséges feladatokat irányítják. Nagyobb eltérés látszik viszont az úgynevezett prefrontális területen (azaz a homloklebeny elülső részén, amely a magasabb rendű kognitív tevékenységekért felelős), és a szaglólebeny elején.

Ha egymás mellé tesszük egy skót juhászkutya, egy beagle és egy mopsz fejét, láthatjuk, hogy a fajtaszelekció mennyire hozzájárult az orr rövidüléséhez – a mopsz esetén talán azt is mondhatjuk, eltűnéséhez. Mindez nem maradt következmények nélkül: a koponya arcorri részének rövidülése együtt jár az agy egyre erősebb torzulásával. A szaglószerző fokozatosan hátrébb tolódott, az olyan fajtákban, mint például a mopszok vagy a francia bulldogok, szinte egészen a homloklebeny alá került, ami megvál-

szabb lenne. Az agy kiépíthetett más útvonalakat is az esetleges szaglászvesztés egyensúlyozására; e fontos szerv ugyanis egyéb más esetekben is képes a feladatok delegálására. Erre mondják, hogy az agynak van egyfajta plaszticitása, aminek segítségével alkalmazkodni tud (még kisebb-nagyobb sérülések esetén is) a megváltozott helyzethez. Kutyaorr-ügyben is annyit mondhatunk, a kutatások még csak most kezdődtek.

A kutatócsoport a Kutya Agy- és Szövetbank segítségével a jövőben elsősorban azt szeretné vizsgálni, hogyan függ össze az agy alakjának megváltozása a viselkedéssel, a szaglással, a kommunikációs és a problémamegoldó képességgel. Az alaki eltéréseket ellensúlyozhatja az adott területen található idegsejtek eloszlása, mennyisége, funkciója, valamint a kapcsolatok más agyi központokkal. És ahogy szokták, ezúttal is négylábú barátaink segíthetnek az emberi élet titkainak megismerésében is.

Szücs Gábor

Iskolai hírek

Májusban felsőseink is jelentős létszámban érkeztek vissza a digitális munkarendből a való világba. Csak egy osztályunk néhány tagja tanul otthon, szülői segédlettel, de a kötelező általános oltásokra és dolgozatokra ők is bejönnek az iskolába.

Az Idegen nyelvi mérések május 19-én zajlottak. A 6. évfolyam sikerességi rátája 95,65%, az olvasott szövegértés 79,42%, a hallott szöveg értése 86,67%, összes átlaga pedig 83,04%. A 8. évfolyam sikerességi rátája 88,89%, az olvasott szövegértés 80,83%, a hallott szöveg értése 84,447%, összes átlaga pedig 82,64%.

A társalgási vizsga általános témaköröket érintett mind a két évfolyamon. A hatodikosoknak ez volt életük első vizsgája, így érthető, hogy olykor kissé megszeppenően ültek egyedül a padban, vagy elfogódottan válaszoltak laza csacsogás helyett. A gyermekek láthatóan átértékelték az esemény jelentőségét a helyi mérésre is eredményesen

készültek fel. 3,74-es és 4,28-as eredményeik tükrözték az évenként kerestül végzett alapos és többnyire élvezetes tanulásba fektetett erőfeszítéseket.

A május 26-i Országos kompetenciamérés eredményei 2022. február 28.-ára várhatóak a matematikai eszköztudás és az olvasott szövegértés területéről is.

Nagy lendülettel kezdtük a nyári táborok szervezésébe: Sóstó mindenkit visszavár – Edit nével és Zsuzsa nével – június 28-tól július 4-ig. A gyalogos erdei vándortábor északról dél felé szeli át a Mátrát, Tarról Gyöngyösré – Basa István tanár úr vezényletével. A kerékpáros vándortábor az Alpok-alja és a Fertő-tó északi részén halad majd, szintén István bácsival az élen.

Egynapos osztálykirándulásaink sok irányba indulnak: A Tarnan Park, a Szentendrei Skanzen, a Városliget a Vajdahunyd várával, a Pilis, a Nagy-kevény az Állatkert, Csillebérc, Visegrád és a Velencei-tó egyaránt célpontunk lesz – kisebb csoportokban.

Az Ősztönző rendszer győztesei, 21 tanulónk, a Görzenálban

tölthet egy tanítási napot június 9-én, ahol 2 órán keresztül mozgáskultúrájukat célzottan fejlesztik szakmai irányítással, valamint teljes ellátmányt biztosít az Erdőalja Alapítvány.

Végül néhány kérés a Gyerekektől (az internetről, random):

- Ne kényeztess el, mert tudom jól, hogy nincs mindenre szükségem, csupán kipróbálok, hogy mit csikarhatok ki tőled.
- Ne engedd, hogy rossz szokásokat vegyek fel, mert te vagy az egyetlen, aki ezekre még idejekorán figyelmeztethetsz, és jóra taníthatasz.
- Ne védj meg mindig cselekedeteim következményétől! Néha szükségem van arra, hogy – ha fájdalmak árán is – tapasztalatot szerezzek.
- Ne gondold, hogy elveszítetted a tekintélyedet, ha bocsánatot kérsz tőlem. A becsületes bocsánatkérés meleg érzéseket ébreszt bennem irántad.

Zárásként pedig egyik közös ismerősünket idézném, ha nem is szó szerint:

„Van úgy, hogy valaki nagyon törődik a másikkal. Azt hiszem,

ezt hívják szeretetnek.” (Mici-mackó)

K.E.

Wagner Judit

Az én tanítóm

Van ám nekünk egy tanítónk. Különleges ember. A sorsnak nagyon köszönjük. Ő nagybetűs mester.

Nem e világra született, Mi biztosak vagyunk. Lelki támogatás mellett Szeretetet kapunk.

Nagy terhet cipel a vállán, Mindenki puttonyát. Ellenszélben harcol értünk, Megnyerjük a csatát.

Vezeti közösségünket, Lelkeket tisztítja. Betegeket meggyógyítja, Útnak is indítja.

Példát mutat életével, Érdemes követni. Az ő bölcs tanításait Bátran gyűjtögetni.

Bori mesél az óvodában (Részletek III.)

BORI HATODIK MÉSÉJE AZ ÓVODÁBAN.

Figyusz! Papám, aki a nagyapám, és sokak szerint nem is olyan okos, mint ahogy hiszi, csinált öt kiló disznósajtot. Azóta az egész családnak kötelező disznósajtot enni, különben veszekszik velünk. Istinek, aki a bácsikám, azt is mondta, hogy kitagadja, mert nem akarja megenni. Ezt én nagyon sajnálnám, mert akkor ki vigyázna rám, ha a mamám, akit úgy hívnak, hogy Ilus főz egy kávé, nincs itthon. Sokszor nincs itthon, mert kiállításokra jár, ahol pezsgőt is isznak, és szépen kell felöltözni. Papám, mikor már felöltözött a Mama, és gyönyörűen kifestette magát, meg szokta kérdezni, hogy most kiállításra megy, vagy a Rákóczi térre? Ennek az én Mamám nem örül. Csúnya nyelve van az én Papámnak, pedig nagy színész volt, amíg meg nem öregedett.

A szíve pedig direkte jó. A múltkor is hozott egy kiló datolyát, amiből lekvárt akart főzni, de mi a Mamámmal megtaláltuk és mind megettük. És Papám nem haragudott. Amikor Nagyim ezt megtudta, hozott két kiló datolyát, amit hárman megettünk, de Papámnak, aki a nagyapám, nem szóltunk. Egész éjjel ordítottam, mert fáj a hasam tőle. Ha jók lesztek, ami abból áll, hogy hoztok nekem gumicukrot, akkor elmesélem, hogy milyen volt Zsuzsi esküvője. Izgi, mert sok huszár volt és Dani kardja mindig beleakadt a lábába. És Papám, akinek csúnya nyelve van, azt mondta, hogy „minek iszik annyit?” A többi majd holnap.

BORI HETEDIK MÉSÉJE AZ ÓVODÁBAN.

Most elmesélem Zsuzsi esküvőjét. Mikor megérkezünk, Zsuzsit éppen fésülték, meg festették. Szép volt a ruhája.

Négy menyasszony volt, meg négy vőlegény. A huszárok tömegesen házasodnak. Ezt Papám mondta. Az esküvő nagyon szomorú lehetett, mert majd' mindenki sírt. A Dani kardja meg beakadt a lábai közé. Csak egyedül Papám, aki a nagyapám, nevetett és ivott egy kulacsból. Még Zsuzsi is könnyezett, pedig Dani szereti őt. A vőlegények ökrös szekérral jöttek, a menyasszonyok hintóval. Én találtam egy jó nagy árkot, ami sáros volt és lehetett henteregni benne. Andris nem örült neki, mert ő vigyázott rám, hogy a többiek nyugodtan sírhassanak. Amikor a huszárok mozsárral lövöldöztek, befogtam a fülem. Volt még sok sámándobos, is, akik termékenységet doboltak, amiért lesznek unokatesóim.

Papám megint kapott oklevelet a birkapörköltért. És Nagyim most nem mondta, hogy lefizette a zsúrt a vénember. Mert Papa, miután megivott két liter vöröset Bertával, aki szintén nénikém, még akkor is, ha ritkán mesélek róla, azt énekelte, hogy „Amióta pénzem nincsen, fából van a rézkilincsem, s madzag a húzója”. Az ifjú párok, kivont kardok között mentek a huszárkocsmába, ahol forró volt a hangulat. Ezt Nagyim mondta, mert ez így hatásos. Az én Papám nagy hazafi, mert amikor kitört a verekedés, azt kiabálta, hogy „Van még lelke Árpád nemzetének!”

Lejegyezte:

Pirchala István

Összhangban a természettel - III.

Erdők hálózata - Ha a fák beszélni tudnának

Az elmúlt hetekben a szemünk előtt kaptak új erőre a kopsz és szürke fák.

Rügyeznek, virágzanak, leveleket bontanak, a zöld ezer árnyalatával ejtenek ámulatba bennünket, akik itt élünk a hegyen.

A körforgás nem áll meg, mindig jó rácsodálkozni arra, hogy a természet zavartalanul teszi dolgát és minden pillanatban új illatokkal és látvánnyal ajándékozik meg bennünket.

Megtelik a légtér, mindez azért, hogy az új élet eljövételét hirdessék a növények és állatok világában.

A tavasz kapcsán érdekes belegondolni, hogy a fölöttünk magasodó hegyvidék fái rendelkeznek emlékezettel és időérzéssel. Hiszen honnan tudhatnák, hogy a rügyek védelméből mikor fakadhat ki a levél? A müncheni Műszaki Egyetem klímalaboratóriumában folyamatosan vizsgálják a fák ezen képességeit – arra a feltételezésre jutottak, hogy egyrészt tudnak számolni, hiszen csak megfelelő mennyiségű meleg nap után borul zöldbe a lombkorona, de emellett a napok hosszát is figyelik, és minimum 13 világos órára van szükségük. Azt feltételezik, hogy a fénymennyiség érzékelésére maga a rügy is képes. A fák azt is tudják differenciáltan kezelni, hogy a csökkenő hőmérséklet és a rövidülő világos órák száma az őszi beköszöntét jelenti, míg a növekvő hőmérséklet és a hosszabodó

nappalok a tavasz hírnökei. Ám ősszel a magok intelligenciája is megmutatkozik.

A bükk vagy a tölgy makkjának könnyű dolga van, hiszen a mókusok és madarak 1-2 cm mélyre ássák a földben, így ők csak akkor kelnek életre, amikor a tavasz valóban már átmelegítette a talajt és megfelelő mennyiségű víz érhető el számukra. Ám a nyír magja a talaj felszínén vészeli át a fagyos hónapokat és érzékelnie kell, mikor jön el a csírázás és a zsenge hajtások ideje.

Az aromaterápia mentén sok egyéb területet is figyelemmel kísérek és így, egy igen különleges könyvre bukkantam, mely éppen az erdők fáinak kommunikációjával foglalkozik.

Igen, a fák információkat osztanak meg egymással, a környezetükkel és ezt tudatosan teszik. Elképesztően izgalmas terület, főleg annak fényében, hogy mindez itt zajlik tőlünk néhány lépésre.

Peter Wohlleben: A fák titkos élete című könyvében arról számol be, hogy 40-50 éve már a világ több pontján – Németországban, Brit-Kolumbiában, Ausztráliában, Afrikában – tanulmányozzák az érintetlen ökoszisztémákat. A szavannákon arra lettek figyelmesek, hogy amikor a zsiráfok megdézsmálják a jellegzetes formájú ernyőkacákat, akkor a közelükben álló egyedeket figyelmen kívül hagyják és távolabbi fákat kez-

denek el rágcsálni. Ennek oka az, hogy azok az egyedek, melyeket megrágtak a zsiráfok, etilént bocsátanak ki, így figyelmeztetik a környező társaikat a „veszélyre”, mire ők is méreganyagokat termelnek, így tudják távol tartani a zsiráfokat maguktól. Ezt a jótékot már ismerik az állatok, így eleve nem is próbálkoznak, csak jóval távolabb. Természetesen a széljárást is figyelembe veszik, mert előfordul, hogy szembe szélben tökéletesen alkalmas a megrágot fa szomszédja is. Okosak. A zsiráfok és a fák is.

Ezek az illatüzenetek nálunk, embereknél is régóta ismert folyamatok – gondoljuk csak a feromonokra, melyek alapján - tudat alatt - vonzódunk vagy inkább távol maradunk valakitől.

Európa erdejeiben is megfigyeltek hasonló folyamatokat. Amikor egy hernyó kárt tesz a fa leveleiben, a harapás helyén megváltozik a szövet, sőt elektromos jelzést bocsájt ki – ahogy az ember esetében is történik, ha sérülés éri – igaz, hogy sokkal lassabb az információ áramlása, percenként egy cm-t tesz meg, de egy órán belül ellenanyagot termel a fa, ami miatt már nem lesz kedve a parazitáknak lakmározni.

Azt is megfigyelték, hogy ha a fa gyökerét éri „támadás”, akkor a levelein keresztül olyan illatanyagot bocsájt ki magából, mely az adott parazita ellenségét csábítja a közelbe. A fák felismerik kártevőik nyálát és megfelelő

ellenanyagot termelnek annak érdekében, hogy megszabaduljanak tőle – a tölgyek például keserű és maró cserzőanyagokat továbbítanak a kéregbe és a levelekbe, a fűzfa szalicilt termel. Tehát nem csak az illatokkal hanem az ízleléssel, kémiai anyagok felismerésével is védekeznek az erdők lakói.

A fák gyökerei, a gombák fonalai mind- mind részt vesznek a kommunikációban és részei a hálózatnak, sőt az állatok is érzékelik a fák kémiai üzeneteit – csodás szinergiában és együttműködésben élnek egymással.

A rendszerben az is megfigyelhető, hogy az „anyafák” támogatják a csemetéket, sőt a saját csemetéik felé kiterjedtebb hálózatuk van, mint más egyedek felé – felismerik és különböztetik meg közöttük.

Peter Wohlleben a németországi Eifel-hegységben erdőgazdálkodóként dolgozik, túrákat vezet, előadásokat tart, és egy őserdő rezervátumot figyel, tanulmányoz.

Könyvének olvasása lebilincselő és garantáltan más szemmel fogunk nézni a tekintélyesen imbolygó fákra.

Ám magyar vonatkozása is van a témának, hiszen a Filmdzsungel Stúdió természetfilmje az Amiről a fák szottognak – igazi kuriózum azok számára, akik minőségi képi világra vágynak és Für Anikó léleksimogató hangjára. (A film megtekinthető a YouTube-on.) A hazánkban is megtalálható közel hetven erdőrezervátumból néhányat látogathatott a forgatócsoport szigorú feltételek mellett és kísérhette figyelemmel az ott élő állatok és növények világát. Már csak azért is különleges a film, mert ahol ők forgattak, oda kiránduló, túrázó nem teheti be a lábát. A fokozottan védett erdőrezervátumok jelentősége abban rejlik, hogy nem gondolja ember – a természet bölcsességét figyelhetjük meg benne. Az élet és a halál megfér egymás mellett és az ott élő összes növény és állat valamilyen formában kapcsolódik egymáshoz úgy, hogy az az egész erdő számára hasznos legyen.

A háborítatlan béke és a legősib bölcsesség mintája rajzolódik ki előttünk, és nekünk nincs más dolgunk, csak csöndben figyelni.

Rajnák Bea

Közösségi Költségvetés 2021

Eredményesen zárult a kampány

Idén másodízben megrendezett Közösségi Költségvetés kampány nem titkolt célja, hogy Óbuda-Békásmegyer lakosait bevonja a kerületet érintő döntéshozatal folyamatába.

Ezzel minden itt élő számára lehetőség nyílik arra, hogy szűkebb lakókörnyezetében megvalósítandó fejlesztésekre, javításokra javaslatot tegyen, illetve részese legyen annak a szavazási folyamatnak, amelynek során eldől, hogy egy-egy körzetben milyen fejlesztés valósuljon meg.

A részvételiség minden demokrácia alapja, és a kampány adataiból egyértelműen látszik, hogy a III. kerületben élők számára milyen fontos ez, hiszen a tavalyi évhez képest (a pandémia dacára) mintegy 30%-kal több szavazólap érkezett idén.

Az 1. körzet fejlesztéseire papírforma szerint nagyjából az összes beérkezett szavazat 10%-a esett, összesen 3070 voks, ebből 2034 online, 1036 pedig papíron érkezett. És hogy a javaslatok közül melyik lett a befutó?

Óriási szavazattöbbséggel, közel 34%-kal nyert az 5. fejlesztés, „A gyalogosforgalommal kapcsolatos problémák megoldása Óbuda Hegyvidéke, Csúcshegy és Háromhegyek területein”. Természetesen a megvalósulást nyomon követhetik az önkormányzat hivatalos csatornáin. Reméljük, az itt élők hamarosan élvezhetik a Hegyvidék területén nyertes fejlesztés nyújtotta előnyöket.

Köszönjük, hogy partnereink voltak az idei kampányban is, és hogy ennyien szavaztak!

A mi otthonunk, a mi döntésünk.

Közösségi Költségvetés 2021 szavazatok megoszlása az 1. körzet fejlesztései között (db)

1. Mátyáshegyi út burkolatának javítása – 378 szavazat
2. Közkút létesítése a Virágosnyereg úton – 389 szavazat
3. Gyalogosbiztonsági figyelmeztető táblák és felfestések a Testvérhegy térségében – 420 szavazat
4. Az Ágoston Művészeti Óvoda Kastély tagóvodájának kertjében a KRESZ-park felújítása – 840 szavazat
5. A gyalogosforgalommal kapcsolatos problémák megoldása Óbuda hegyvidéke, Csúcshegy és Háromhegyek területén – 1043 szavazat

Idén is várjuk a kerületszépítő pályázatait!

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat nagy figyelmet fordít a zöld közterületek fejlesztésére, a környék virágosítására. A kerület még zölddebbé és virágosabbá tétele érdekében Burján Ferenc alpolgármester kezdeményezésére idén is pályázatot hirdetünk kerületi lakosok számára „Tiszta, virágos otthonunk, Óbuda-Békásmegyer” címmel.

A pályázat célja, hogy ösztönözze és elismerje azokat a személyeket és közösségeket, akik/ amelyek fontosnak tartják környezetük esztétikai minőségét, és ennek érdekében gondozzák, növényekkel, virágokkal szépítik azt. Arra biztatunk mindenkit, hogy legyenek büszkéik a munkájukra, mutassák meg, hogy milyen virágos egyenári vagy évelő virágokkal, fűszernövényekkel szépítik a környéküket.

Jelentkezési határidő: június 18., éjfélig

Jelentkezni a „Tiszta, virágos otthonunk, Óbuda-Békásmegyer” pályázati adatlapon lehet.

A pályázati adatlap beszerezhető a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati irodájában (Harrer Pál utca 2.), illetve letölthető az önkormányzat honlapjáról A jelentkezés benyújtható a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáján, illetve e-mailen a krupa.palfi.aniko@obuda.hu e-mail-címre küldve.

A pályázat feltételei:

A pályázó magánszemélynek vagy lakóközösségnek III. kerületi lakcímmel kell rendelkeznie. A pályázatra nevezett kertnek közterületről jól láthatónak kell lennie.

Bírálati szempontok:

- a beültetett virágok minősége és esztétikai együtthatása

- a saját kialakítású kertek ötletessége, kreativitása, a kertépítő elemek használata
- a környezet gondozottsága, rendezettség, tisztasága, igényessége

Az elbírálást háromtagú szakmai zsűri végzi. A zsűri előzetes egyeztetést követően június vége és július eleje között keresi fel a versenyben részt vevő helyszíneket.

Az első négy helyezett munkáját oklevéllel, „A legszebb virágoskert Óbuda-Békásmegyeren X. helyezett” feliratú kifüggeszthető táblával és pénzjutalommal ismerjük el.

Díjazás:

1. díj: 150 000 Ft
2. díj: 120 000 Ft
3. díj: 100 000 Ft
4. díj: 50 000 Ft

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó nevét, telefonszámát, e-mail-címét
- vagy: a közösséget képviselő személy nevét, elérhetőségét
- a pályázatban meghatározott kert pontos elhelyezkedését, címét

A pályázathoz mellékelni kell egy vagy több színes, jó minőségű fényképfelvételt a nevezni kívánt helyszínről.

A pályázattal kapcsolatos kérdésekkel Krupa-Pálfi Anikóhoz fordulhatnak a krupa.palfi.aniko@obuda.hu e-mail címen, vagy a +36 1 437 8509-es telefonszámon.

Bízunk benne, hogy sokak számára jelentenek majd követendő példát a díjazott virágoskertek és az azokat gondozó személyek, közösségek.

Gyalogosforgalom fejlesztése - 1. körzetben

Hegyvidékünk számára kedvezően zárult a „Közösségi Költségvetés 2021” szavazása. Az érintettek nevében köszönjük a szavazók figyelmét, és köszönjük az Önkormányzatnak a fejlesztés lehetőségét.

A döntéseket lebonyolító Óbuda-Békásmegyer Városfejlesztő Non-profit Kft. (ÓBVF) szakembereivel az első helyszín bejárás hamar megtörtént. Konkrét feladatként vetődött fel Aranyhegy területén a gyalogosforgalommal terhelt, járda nélküli Mészki utca gépjárműforgalmának csillapítása virágédények kihelyezésével. Csúcshegyen a dűlőutak és a Virágosnyereg út csatlakozásánál elsőbbségadás táblák kihelyezése. Hegyoldalunkon járdák építését helyezzük előtérbe, a Közúgyek Fórumunk múlt évben előterjesztett kezdeményezései alapján.

A járdahiány számos út mentén okoz balesetveszélyt (Testvérhegyi út, Perényi lejtő, Mátyáshegyi út, stb.), de járdák építése ezen utak mentén gyakran közműfejlesztéssel, támfalak építésével, felszíni vízelvezetés következményeivel jár együtt, melyeknek jelentős költségvonzatai vannak. A rendelkezésre álló forrás miatt olyan helyszíneket kerestünk, ahol rövid szakasz megvalósítása is jelentős veszélyelhárítást eredményez. Ezek leginkább a tömegközlekedési utak mentén találhatóak. Közülük is azok, amelyek nagyobb lakosságszámot érintenek. Ilyen hiányzó járdaszakaszok vannak a Jablonka út elején, a Viharhegyi úttól Jablonka út 13. között, vagy a Jablonka út buszmegállóhoz csatlakozóan, de ugyanígy az Erdőalja út mentén is, az Erdőalja 81. és Erdőalja köz között, vagy az Általános Iskola kanyarulatánál.

Összevetve az anyagi lehetőségeket a tervekkel, a helyszíni bejárás során reálisnak tűnt a Viharhegyi úti csomópont és a Jablonka út 13. közötti szakasz járdaépítése, ahol a Verhovina út felett a nagy szintkülönbségek miatt nem is látható a szemből jövő forgalom. Megvalósításához azonban úttver, hatóságok jóváhagyásai szükségesek, a járdaszakasz hosszának megvalósítását pedig a pénzügyi lehetőségek állapítják meg.

A lakosok nevében, és az Egyesület Vezetősége nevében köszönjük az Önkormányzat pozitív hozzáállást, ÓBVF segítőkészségét. Van reményünk a terv megvalósításra.

Felcsuti László

Torlaszvíz

Talajvízszint emelkedés térinformatikai elemzése a Hegyvidék területén

A torlaszvíz természetes körülmények között alig-alig fordul elő. Olyan helyeken keletkezik, ahol az áramló talajvíz útjába egy építmény kerül, amely megakadályozza a víz szabad mozgását. Ekkor a víz feltorlódik, és a vízszint-emelkedés bizonyos esetekben a közeli, vagy távolabbi környezetre is kihat, a korábban épült létesítmények, támfalak, épületek állagát is befolyásolhatja. Célnk az volt, hogy ezeket a problémás helyeket egy típusú területen, például a Hegyvidék egy részterületén, térinformatikai módszerekkel kimutassuk, az eljárást szélesebb szakmai körben használhatóvá tegyük.

Munkánkat saját adatgyűjtésünkre alapoztuk, amely 2011 júniusában 40 darab ástott kút szintezési adatainak felvételét jelentette. Ezen adatokból elkészített talajvíztérképeket a területre jellemző, ún. becsült maximális talajvízszint értékekkel összevetve sikerült a torlaszvízes területeket kimutatnunk. A beépítés előtti térképek, későbbi légiterek digitalizált adatai alapján, valamint ismételt terepbejárással igyekeztünk feltárni a probléma konkrét okait. A bányabezárások utáni beépítettség jelentős növekedése, amely mostanra csaknem háromszorosára nőtt, hozzájárult a torlaszvíz-jelenség kialakulásához. A 2021 márciusában bemért újabb vízszintadatok, valamint talajmecha-

nikai szakvélemények eredményei lehetőséget teremtettek arra, hogy ezeket a torlaszvízes sávokat még részletesebben megvizsgálhassuk.

Az itt kipróbált elemzési módszerünk hatásosnak bizonyult abban az értelemben, hogy kellő számú észlelési pont - leginkább ástottkút - segítségével, többszöri vízszint beméréssel, kimutathatóvá váljon egy adott terület beépítettségével járó probléma, és általa érintett részterület. A módszer segítséget nyújt hasonló hegyoldalon fekvő területek építési szabályozásában, vagy a vízrendezési tervének kimunkálásában.

A tanulmányt környezetvédelmi technikus tanulók egy kutatócsoportja készítette. Csupán egy jelenség létezésére, konkrét lehatárolására kívánta, kívánja felhívni a figyelmet. A vízelvezetések, vízátervezetések problémája az új beépítések esetén már régóta megoldandó feladat a tervezők, talajmechanikai szakértők szemében. Munkánk területrészekre érvényes jelenségre figyelt fel, és szempontokat kínál a vízelvezetés kérdésének helyi átgondolásában.

A kutatási projektben résztvevő tanítványaim nevében, ezúton is szeretném megköszönni a Hegyvidék lakóinak igen szívélyes segítségét:

*Gógh Zsolt
geológus, környezetvédelmi oktató*

A kortárs művészeti sorozat

Online találkozó, június 24-én, csütörtökön 18:00 órától.

Őszinte örömmel fogadtam a korábbi Óhegy-egyesületi előadásomra érkező nagyszámú érdeklődőt – és mivel száznál többen regisztráltak, és kicsit félttem is, hogy nem férünk majd el a Zoomon.

A sok visszajelzés és személyesen is kinyilvánított folytatási igénynek megfelelően úgy gondoltam:… folytassuk!

Szeretettel invitálok minden

érdeklődőt a júniusi kortárs klubba, amelynek aktuális témája: „Hogyan vásároljunk kortárs műtárgyat, hol, kit, mit, miért és mennyiért?”

Ne feledd: egy ország jelenlegi kulturális szintjét nem csak az határozza meg, hogy mi van a múzeumokban – ez persze fontos, de a jelen kor műveltsége abban is rejlik, hogy értjük, ismerjük és tudjuk: itt és most mi

zajlik a művészetek terén. Stílusosan: légy képpen!

Szeretettel várok mindenkit a Zoomon. Az eseményről az Egyesület honlapján és körlevelében is értesülsz majd.

Remélem, ismét kellemes (és hasznos) estét töltünk majd el együtt. Üdvözlettel:

*Gajzágó György
Kortárs Műgyűjtő Akadémia
alapító-igazgató*

Égessük a kalóriákat!

Táborhegyi Népház, szerdán és pénteken 8.00 órától.

Sziasztok! Csoportos óra indul szerdai és pénteki napokon 8 órás kezdéssel. Közepes és magas intenzitású óratípus, egyszerű, könnyen követhető lépés kombinációval és erősítéssel. Az órák célja, hogy végigmegyünk minden testrészben, ahol a fő izomcsoportok átmozgatásán, erősítésén és tónusfokozásán van a hangsúly. Változatos gyakorlatokkal és különböző eszközök használatával (gumikötél, szalag, pilates karika...). Figyelmet szentelve

a mélyizmok átmozgatására, a gerinc körüli tartó izmokra és a koordináció javítására. Az óra bemelegítéssel indul, majd jól követhető, egyszerűen felépített gyakorlatokat végzünk az egész testre a legtöbb izomcsoportot megmozgatva. A levezető részben megnyújtjuk a megdolgozott izmokat. Mindenekfelett azonban azt szeretném elérni, hogy nagyon jól érezd magad! Várom mindenkit sok szeretettel!

*Csoportos óravezető
+36 20-536 9900*

Tisztújítás Csúcshegyen

A Menedék a Csúcshegy Barátainak Egyesület megtartotta éves közgyűlését. Kádár Péter elnök (és egyben levezető elnök,) beszámolójában kitért arra, hogy az elmúlt évek gazdálkodása számos rendezvényt tett lehetővé, melyekről az Egyesület honlapján (www.csucshegyemenedek.hu) több száz kép, több tucat dokumentum és film tanúskodik. A rendezvényeket és gyakran a csomagostásokat az Egyesület nem csak magánszemélyek adományából és pályázatokon – elsősorban az Önkormányzat Civil Működési Pályázatain – elnyert támogatásokból fedezte, hanem azokat a tagok térítésmentes munkája segítette, valósította meg.

Az elnök megköszönte a tagság és a támogatók tevékenységét. Külön megköszönte Benedek János titkár több évtizedes munkáját, kiemelve a honlap létrehozásában és üzemeltetésében végzett tevékenységét, valamint Harmat Erika kincstárnoki munkáját.

Tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a Vezetőség (elnök, titkár, pénzügyi titkár) 4 éves mandátuma idén lejár. Mint ismeretes, az Egyesület elnöke és titkára mintegy két évtizede – egy generációnyi időszak alatt – végezte társadalmi megbízatását, így elérkezettnek látják az időt a Vezetőség generációváltására, ezért az Egyesület Vezetősége bejelentette lemondását. Tette ezt különös tekintettel arra, hogy az Egyesület új és fiatalabb, vezetésre is képes tagokkal bővült.

Ezt követően, a jelöltekkel történt előzetes egyeztetések alapján, a közgyűlés egyhangúlag az alábbi új Vezetőséget választotta:

elnök: Hátori Endre; titkár: Pabar Gábor; kincstárnok: Éles Julianna.

A levezető elnök gratulált az új vezetőségi tagoknak, és biztosította őket a tapasztalatainak átadásáról, illetve támogatásáról, majd a közgyűlést berekesztette.

AZ EGYESÜLET HÍREI

„Egynek minden nehéz,
sokaknak
semmi sem lehetetlen”

Árvai Jánost, a szeretett, segítőkész, tagtársunkat mi szobrászként tiszteljük. Ugyan egykor katonatisztként a Zrínyi Mikós Nemzetvédelmi Egyetemen tanított, de Mihelyt nyugdíjba ment, autodidakta módon amatőr szobrászá lett, és a történeti személyekről formázott szobraikat az ország számos városában felavatták. Örömeinkre az Óhegy Napok rendezvényeinket gyakran gazdagította a témához kötődő szobraival. De János barátunk március végén itt hagyott minket.

Öröm utolsó találkozásunk pillanatait

Év elején még hideg téli nap volt, de nem vártam tovább a tavalyi bor első kóstolásával.

Nem ér semmit az ilyen ünnep, ha nem oszthatom meg valakivel. Ismét javában dühöngött a nyavalya, ezért nem tűnt jó ötlenek a vendégség, de régen találkoztunk és nem tudtam megállni, felhívtam Jánost. Nem volt aggálya, sőt örült a meghívásnak, nem telt el sok idő és megérkezett, vastag kabátban, füles sapkában. Először óvatos duhajként a szabadban meséltük a történeteket, kortyolgattuk a bort, repült az idő megállíthatatlanul. Fázni kezdtünk, egyre beljebb húzódtunk a pincébe, nem tűnt fel, hogy közben órák teltek el és éjszaka lett. János érezte, hogy indulnia kell, már a kapunál folytattuk a tereferét, amikor megérkezett Sára aggódva. Útra kelt a sötétben, mert a felelőtlen ifjú nem hozta magával a mobilját és elérhetetlen volt. Nem volt szükség magyarázkodásra, János szégyenkezve belékarolt és együtt indultak haza a fagyos szélben.

Kun Tibor

Napvédő utasváró a Bécsi útnál

Egyesületünk a lakosság szorgalmazására újra kezdeményezett egy napvédő utasváró elhelyezését a Bécsi út/Vörösvári út – Jablonka út irányába lévő autóbusz megállójában (137, 237, 937), elsősorban a napsugárzás okozta balesetek megelőzése érdekében. Aki ott várakozik a buszra, az tudja, hogy a veszélyhelyzetet nem csak a tájolásból eredő, hosszan tartó és közvetlen napsugárzás okozza, hanem a megálló előtti hatalmas aszfaltfelületről visszaverődő hősugárzás is, a gyakran 15-20 perces várakozás ideje alatt.

Januárban a helyszínt felmértük, és a kerületi utasvárókat telepítő és fenntartó JCDecaux Hungary Zrt. típusterve alapján tervalternatívákat dolgoztunk ki. A tervek közül egy kocsiútnak hátat fordító, és nagyméretű, árnyékvető hirdetőfelülettel ellátott, ún.: „fordított állású”, utasváró tűnt reálisnak, a jelenlegi megállótábla felett. Kezde-

ményeztünk egy növényzettel is gazdagított ún.: „zöldmegállót” is, de sajnos a virágláda elhelyezésehez a járda szélessége nem elegendő.

Az ÓBVF, az ÓBKF és a BKK munkatársaival helyszíni szemlén megállapítást nyert, hogy a fordított utasváró tervalternatíva megfelel a közterületi paramétereknek és a vonatkozó rendeleteknek.

Időközben az Önkormányzat és a JCDecaux közötti korábbi szerződés meghosszabbítást nyert, így több utasváró telepítésére is sor kerülhet a kerületben, köztük a miénkre is. A tervet az Egyesület tervjavaslata alapján, JCDecaux el is készítette. Jelenleg a településképi véleményezési eljárás folyik.

És végén az örömhír: ...amennyiben a terv jóváhagyást nyer, úgy az utasváró várhatóan június első felében már állni fog.

Felcsuti László

Köszönet a tagdíjakért

Már sokan átutalták tagdíjukat, amit nagy megtiszteltetésnek tartunk. Ugyanis minél több tagdíjfizető tagunk van, annál inkább érezzük, hogy figyelemmel kísérik Egyesületünk tevékenységét. Bár a vírushelyzet mindezt nagyon visszafogja, ennek ellenére költségeink nem csökkennek, sőt...

Akinek még nem sikerült, vagy nem kapta meg emilünket, szeretettel kérjük, hogy rendezze a 2021. évi tagdíját, utalja el az

Óbuda-Hegyvidékiek Egyesülete,
11703006-20032630

számú OTP számlájára, a közlemény rovatba „név

és tagdíj” megjelöléssel. Vagy hívja Novathné Kiss Ildikót a 70-325 3416 telefonszámon.

Az éves tagdíj mértéke keresőknek 2000.- Ft.; nyugdíjasoknak, keresettel nem rendelkező fiataloknak 1000.- Ft; támogatói tagdíj 5.000.- Ft; kiemelt támogatói tagdíj 10.000.- Ft.

A támogató tagdíj fizetése önkéntes. Támogatóinkat a rendezvényeinken, előre jelzett alkalommal, ingyenes belépő illeti meg, valamint az Óhegy-hírek újságunkban ingyenes apróhirdetést tehetnek fel. Az utalásokat e-mail-ben igazoljuk vissza.

Egyesület Vezetősége

ÓHEGY-HÍREK

HAVILAP (MKM 226.674/1998)

Kiadja:

Óbuda-Hegyvidékiek Egyesülete,
1037 Bp., Toronya u. 33. Tel: 30-230 6994

E-mail:

egyesulet@ohegy.hu, www.ohegy.hu

Felelős kiadó:

Felcsuti László elnök.

Szerkesztő:

Mikes Kriszta, Dienes Andrea.

Hirdetésfelvétel:

Óhegy Egyesület. Telefon: 70-325 3416

Előkészítés: Petit Typo Bt.

Nyomás: Coradix Kft.

Megjelenik: 3000 példányban

Önkormányzatunknak köszönjük,
hogy híreivel
támogatja lapunk megjelenését.

Hegyi iparosok, szolgáltatók honlapunkon

Megújítottuk honlapunkat, és folyamatosan bővítjük tartalmát. Gyakran felvetődik, hogy lakásunk, kertünk és más feladataink megoldásához miért nem hegyvidékünkön lakó mesterembereket, szakembereket választunk. Hát azért, mert nem is tudunk arról, hogy egy utcával arrébb nagy tapasztalatú, jeles mester lakozik.

Úgy gondoltuk, hogy honlapunkon új menüpontot nyitunk „Közérdekű” címmel, melyre kattintva „Iparosok” és „Szolgáltatók” című almenüpontok jelennek meg, melyekben hegylakó vállalkozóink, mesterembereink neve és elérhetőségei találhatóak.

Aki szeretne saját környezetében is munkát vállalni, nem csak a város másik sarkában, és Óbuda hegyvidéken lakik, az a táblázatban megjeleníteni kívánt adatait az Egyesület alábbi címére elküldheti, és mi a honlapunkra helyezzük. Az eddig beküldött elérhetőségek, honlapunkon induló táblázatban már megtekinthetőek. Reméljük, hogy ezzel nem csak a helyi vállalkozókat, hanem hegyi szomszédjainkat is segítjük.

Egyesület Vezetősége, egyesulet@ohegy.hu

HEGYVIDÉKIEK INGATLANIRODÁJA

Építési telkek, családi házak, új építésű
és használt lakások értékesítése és bérbeadása

ÓBUDALUX INGATLANIRODA

1037 Budapest, Erdőalja út 46.

Kolléganőink földrajzi területre specializálták munkájukat:

Forster Judit
irodavezető-építész

TESTVÉRHEGY
TÁBORHEGY
REMETEHEGY
MÁTYÁSHEGY
ARANYHEGY
ÜRÖMHEGY

Péceli Edit
ingatlanközvetítő

150 aktuális ingatlant kereső ügyfél, 300 eladó vagy kiadó ingatlan ajánlat

E-mail: obudalux@oi.hu | aranyhegyi@obudalux.hu

HÍVJON BIZALOMMAL!

+36 30-696 6969 | +36-30 696 6900

www.obudalux.hu | www.aranyhegyi.hu

KÖNYVKÖTÉS +36 30 961 8167

www.konyvkoteszetobuda.hu

Emlékkönyvek, fotoalbumok készítése

Szakkoloztat, diplomamunka kötése

Régi könyvek javítása, újrakötése

Folyóiratok, újságok kötése

Natúr dobozok

Ablakos dobozok

Bonbondobozok, sütitdobozok

Dobozok céges ajándécsomaghoz

www.dobozuzlet.eu

DOBOZKÉSZÍTÉS

CSÖPÖG, FOLYIK, ELDUGULT? KARESZ MEGOLDJA!

Hegyvidéki szerelő vállal

- lakások vizesblokkjának teljes felújítását,
- csapok, szifonok javítását,
- szaniterek cseréjét,
- duguláselhárítást.

kedvezményes árakkal

+36 20-981 6703

EGYÉNI KÉPZÉS KUTYÁKNAK ÓBUDA HEGYVIDÉKEN!

Szeretnéd, ha a kedvenced rád figyelne?

Nincs, ki etesse vagy sétáltassa a kutyádat?

Vagy szeretnél kutya-gazdi párosához igazodni,
rugalmas, kutyaképző oktatást?

Fordulj hozzám bizalommal.

HÁZHÓZ MEGYEK!

Siegler Márk, tapasztalattal rendelkező **kutyakiképző**

msiegler82@mail.com; +36 20-774 2771

FANYŰVŐK ALPIN FAÁPOLÁS

- Veszélyessé vált fák lebontása
- Gondozást igénylő fák ápolása
- Fák okozta viharkárok megelőzése
- Kert gondozás, sövénynyírás, fűkaszálas
- Zöldhulladék elszállítás

**KERESSEN
BIZALOMMAL!**

Turtsányi Gábor
+ 36 70 / 333 48 41

Dienes András
+ 36 20 / 929 03 92

fanyuvo.faapolo@gmail.com

A munka felmérése ingyenes.

ÜGYVÉD A HEGYEN

- öröklés, végrendelet
- ingatlanügyek
- cégjog, társasági jog
- kereskedelmi szerződések
- fizetési meghagyás

dr. Ruff Ádám
1037 Budapest,
Erdőalja út 99/A

+36 20-386 3102, ruffado2@gmail.com